

Ehdotus omaishoidon tuen uudistamiseksi on julkaistu

THL julkaisi ehdotuksen omaishoidon tuen uudistamiseksi

- Omaishoitajaliitto vaatii lakimuutoksia, pelkkä ehdotus ei takaa tarvittavaa tukea omaishoitajille.

Omaishoitajaliitto pitää Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen OMAKARI – selvityksen ehdotusta omaishoidon tuen kansallisista myöntämisperusteista ja tuen tasosta oikeasuuntaisena, mutta riittämättömänä. Tuen piiriin pääsisi jatkossa enemmän kriteerit täyttäviä omaishoitajia. Liiton mielestä tuen saamisen helpottaminen on erinomainen asia, mutta ehdotuksessa esitetty tuen taso ei vastaa kattavasti omaishoitajien tarpeisiin, etenkin ylimmässä hoitopalkkioluokassa.

THL:n ehdotus nostaisi omaishoidon tuen menoja noin 100–130 miljoonalla eurolla

”On hyvä, että viranomainen näkee uudistustarpeen, nyt tarvitaan myös poliittinen tahto. Rahoitusta suunniteltaessa pitää ottaa huomioon myös ikääntyvien määrän kasvu, ja silloin summa on todellakin riittämätön”, sanoo Omaishoitajaliiton toiminnanjohtaja **Sari Tervonen**.

”Omaishoito on moninkertaisesti edullisempaa kuin vastaavantasoinen hoito jollain muulla tavalla. Esimerkiksi tehostettu palveluasuminen on yli viisi kertaa kalliimpaa kuin omaishoito, kun otetaan huomioon omaishoidon keskimääräinen palkkio ja kolme vapaapäivää tehostetussa palveluasumisessa hoidettavan henkilön omaishoitajan vapaan aikana.”

Rikkinäinen tukijärjestelmä on korjattava

Nykyinen omaishoidon tosiasiallinen hoitopalkkio on liian pieni, ja usein on myönnetty nimenomaan alin tai sitä vastaava palkkio. Myös omaishoitoa tukevissa palveluissa on suuria puutteita, ja laki omaishoidon tuesta on vanhentunut. Suositukset omaishoidon tuen myöntämisperusteiksi ja tuen tasoksi uusille hyvinvointialueille sekä Helsingin kaupungille eivät korjaa rikkinäistä tukijärjestelmää. Omaishoitajien kannalta ongelmallista on mm. se, että tuen myöntäminen on harkinnanvaraista ja riippuvaista siihen varatusta määrärahasta.

Ratkaisut tulee kirjata hallitusohjelmaan

Liitto vaatii, että seuraavalla hallituskaudella omaishoidon lainsäädäntöä uudistetaan, omaishoidon tuen palkkioita korotetaan riittävästi ja palkkiosta tehdään etuoikeutettua tuloa suhteessa muihin etuisuuksiin. Omaishoitajat tarvitsevat hoivatakuun, joka takaa tarkoituksenmukaiset palvelut läheisen hoitoon ja omaishoitajan hyvinvointiin. Lisäksi tulee arvioida mahdollisuudet keventää omaishoitajan tulojen verotusta. Työikäisten omaishoitajien asemaa on syytä vahvistaa säätämällä työsopimuslain mukainen omaishoitovapaa korvaukselliseksi.

THL: n selvitys omaishoidon tuen kansallisista myöntämisperusteista ja tuen sisällöstä (linkki)

Ehdotuksessa hyvää:

- tuen myöntämisperusteiden yhdenmukaistaminen ja selkeyttäminen.
- tuen piiriin pääsisi nykyistä kevyemmin perustein, lisäksi uutena ennaltaehkäisevä tukiluokka.
- omaishoidon tuen myöntämisen parempi mahdollistuminen ansiotyössä käyville.
- tuen saajien tasaisempi jakautuminen eri hoitopalkkioluokkiin, nyt 70 % alimmassa palkkioluokassa.
- lisävapaavuorokausi sitovimpiin tilanteisiin.
- moninaisuuden tunnistaminen mm. etäomaishoito ja psyykkisesti sairaiden henkilöiden omaishoito.

Omaishoitajaliiton keskeiset muutosvaatimukset:

- ehdotus tulee muuttaa lakitasoiseksi.
- myöntämiskriteerien täytyessä tulee tuen saantiin olla subjektiivinen oikeus.
- tuen saannin arvioinnissa tulee huomioida sitovuuden lisäksi myös hoidon vaativuutta.
- hoitopalkkiotasoja 450e, 700e, 950e/kk tulee korottaa; 600e, 800e, 1200e – 1800e/kk.
- kompensatiot, jos omaishoitaja joutuu luopumaan eduistaan esim. ansiotyö, työttömyysturva.
- siirtymäaika säännösten tulee taata se, ettei nykyisten sopimusomaishoitajien tilanne huonone.

Lisätietoa liiton kannanotosta:

toiminnanjohtaja Sari Tervonen 050 368 4554, sari.tervonen[at]omaishoitajat.fi

projektipäällikkö Matti Mäkelä 020 7806 568, matti.makela[at]omaishoitajat.fi

[THL raportti](#)